

Högskolan Kristianstad
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-02-22
Reg.nr 641-3702-10

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan Kristianstad tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämnen: biologi, naturkunskap, historia samt samhällskunskap.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan Kristianstad har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, historia, samhällskunskap, psykologi, svenska samt engelska.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lärarstuderande Diego Alfaro, Malmö högskola; lärarstuderande Ewa Axelsson, Högskolan Kristianstad; docent Jette Benn, Århus universitet; universitetslektor Cecilia Björklund Dahlgren, Luleå tekniska universitet; universitetslektor emerita Gerd Brandell, Lunds universitet; lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Åbo; fil. dr. Lars Geschwind, Technopolis group; professor Gunnar Gjone, Universitetet i Oslo; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; professor Gunilla Holm, Helsingfors universitet; lektor Lisen Häggblom, Åbo Akademi; universitetslektor Maj-Lis Hörnqvist, Luleå tekniska universitet; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad; lektor Helge Kastrop, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor Rune Krumsvik, Universitetet i Bergen; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; dekan Nils-Georg Lundberg, Professionshögskolan UCC Nordjylland; lärarstuderande Johan Lundmark, Uppsala universitet; docent Gunilla Molloy, Stockholms universitet; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo;

universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås; professor Christina Nygren-Landgårds, Åbo Akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet; lektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet och professor Tobias Werler, Högskolan i Volda. Därutöver har professor Bengt Brendemoen, Universitetet i Oslo; försteamanuensis Anne Margrete Fiskvik, NTNU i Trondheim och Universitetet i Stavanger; lektor Fie Høystrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; försteamanuensis Dag Jostein Nordaker, Universitetet i Stavanger och professor Staffan Wahlgren NTNU i Trondheim bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan Kristianstad har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena biologi, naturkunskap, historia samt samhällskunskap. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan Kristianstad inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, fysik, kemi, svenska, engelska samt psykologi. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan Kristianstad tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämnen: biologi, naturkunskap, historia samt samhällskunskap.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande myndighetschef Gunilla Jacobsson efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Tomas Egeltoft, Sara Monaco, Joakim Palestro och Karl Weigelt deltagit.

Gunilla Jacobsson

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömagruppens yttrande

Högskolan Kristianstad

– ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan¹

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står överlag i proportion till den planerade utbildningsvolymen. Det råder balans mellan å ena sidan vetenskaplig kompetens i ämne och ämnesdidaktik och å andra sidan professionserfarenhet för lärarutbildningen i sin helhet, men det finns brister i enskilda ämnesmiljöer. Generellt behöver ämneskompetensen stärkas inom en rad ämnen.

Den vetenskapliga kompetensen i matematikdidaktik är väl tillfredsställande medan den vetenskapliga kompetensen i matematik är svagare och otillräcklig för inriktningen mot gymnasieskolan.

I de naturorienterade ämnena biologi, fysik, kemi och naturkunskap är den ämnesdidaktiska kompetensen tillfredsställande. Den vetenskapliga kompetensen i biologi och naturkunskap är tillfredsställande men svagare i fysik och kemi. Sammantaget bedöms ämneskompetensen i fysik och kemi som otillräcklig för inriktningen mot gymnasieskolan.

I historia och samhällskunskap är den vetenskapliga ämneskompetensen tillräcklig. Den ämnesdidaktiska kompetensen i historia är god. I samhällskunskap är den ämnesdidaktiska kompetensen svagare men bedöms som tillräcklig.

I psykologi är den vetenskapliga ämneskompetensen tillfredsställande. Det finns allmänpedagogisk kompetens inom området vuxnas lärande, men det saknas i allt väsentligt tillräcklig ämnesdidaktisk kompetens.

I svenska är den vetenskapliga ämneskompetensen svag då man saknar lärare med docent- eller professorskompetens. Den ämnesdidaktiska kompetensen är något oklart redovisad och det framgår inte i vilken grad den forskning som bedrivs är inriktad mot undervisning av äldre elever. Sammanfattningsvis bedöms lärarresursen i svenska som otillräcklig för inriktningen mot gymnasieskolan.

I engelska är den vetenskapliga kompetensen i ämne svag då man saknar lärare med docent- eller professorskompetens. Den ämnesdidaktiska kompetensen är svag, men det bedrivs viss forskning med ämnesdidaktisk

¹ Sökta ämnen: matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, historia, samhällskunskap, psykologi, svenska samt engelska.

relevans. Sammanfattningsvis bedöms lärarresursen i engelska som otillräcklig för inriktningen mot gymnasieskolan.

Inom den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en bred vetenskaplig kompetens.

Det finns goda möjligheter till kompetensutveckling för de anställda lärarna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan och i ämnena biologi, naturkunskap, historia samt samhällskunskap, men inte tillfredsställande i matematik, fysik, kemi, psykologi, svenska samt engelska.

Utbildningsmiljö

Som helhet ges utbildningen i en forskande miljö, även om det finns vissa brister avseende den ämnesteoretiska forskningsanknytningen av relevans för lärarutbildningen. Samarbetet med Lunds universitet innebär dock en betydande förstärkning av denna aspekt av utbildningsmiljön.

Forskningsmiljön i matematikens och naturvetenskapernas didaktik är aktiv och väl etablerad med nationella och internationella nätverk. Utbildningsmiljön berikas särskilt genom att den ämnesdidaktiska forskningen inriktas mot undervisning och lärande i ämnena med fokus på det specifika ämnesinnehållet.

Överlag bedöms utbildningen bidra till och ge studenterna förutsättningar för ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Organisationen av den verksamhetsförlagda utbildningen har en klar och genomtänkt struktur. Det finns tillfredsställande förutsättningar för att säkra att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål utarbetade i enlighet med examensordningen och har en tydlig struktur.

Kursplanerna för den utbildningsvetenskapliga kärnan och för samtliga ämnen utom naturkunskap och psykologi innehåller tillräckligt tydliga angivelser av innehåll och uppläggning. Vad gäller naturkunskap framgår det inte tydligt vilka kurser som kan ingå. Kursplanerna för psykologi är alltför schematiska och översiktliga.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan och i samtliga sökta ämnen utom naturkunskap och psykologi.

Undervisning, kurslitteratur, examination

För matematik finns en tillfredsställande ämnesteoretisk progression, medan progressionen i matematikdidaktiken är otydlig och förefaller koncentrerad till de inledande kurserna. Ett flertal kurser är dock ensidigt fokuserade på formell behandling av matematik och bedöms inte vara ändamålsenliga för lärarutbildning.

I de naturorienterade ämnena biologi, fysik, kemi samt i naturkunskap är kursplanerna överlag tillfredsställande med ett relevant innehåll. Balansen mellan ämnesteori och ämnesdidaktik inklusive de laborativa delarna i utbildningen är god. Undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer säkrar forskningsanknytning och progression.

I historia och samhällskunskap är innehåll och uppläggning sammantaget tillfredsställande. I historia finns dock vissa oklarheter kring kursinnehåll och litteraturval. I samhällskunskap är innehållet mer genomarbetat.

I psykologi är innehåll och uppläggning på det hela taget tillfredsställande. Det ämnesdidaktiska innehållet är dock aningen svagt utvecklat. Det finns också en viss betoning på specialisering snarare än bredd, som inte är helt adekvat i relation till skolämnet.

I svenska är innehållet och uppläggningsformen sammantaget tillfredsställande, trots vissa brister. Undervisningsformerna är schematiskt beskrivna och examinationsformerna traditionella. I några kurser saknas relevant ämnesdidaktisk kurslitteratur. Överlag är den ämnesdidaktiska litteraturen aningen svagt redovisad. Otydligheterna med avseende på kopplingen mellan lärandemål och innehåll gör progressionen något oklar.

I engelska säkras innehåll och uppläggning progression och forskningsanknytning. Kurslitteraturen är aktuell och relevant vad gäller såväl ämne som ämnesdidaktik. Undervisnings- och examinationsformerna är varierade.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en tydlig struktur och ett innehåll som är rimligt och relevant i förhållande till examensmålen, även om det inte finns en särskilt tydlig anpassning till just inriktningen mot arbete i gymnasieskolan. Sammantaget säkras undervisningsformer, examinationsformer och kurslitteratur progression och forskningsanknytning på ett tillfredsställande sätt.

Examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs av högskolan i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan och i samtliga sökta ämnen utom matematik.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Lärosätet har visat att det finns tillräckliga system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan Kristianstad har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena biologi, naturkunskap, historia samt samhällskunskap. Vi rekommenderar Högskoleverket att bifalla ansökan för dessa ämnen.

Vår samlade bedömning är att Högskolan Kristianstad inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, fysik, kemi, svenska, engelska samt psykologi. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan för dessa ämnen.